

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Nordens Mythologi eller Sindbilled-Sprog historisk-poetisk udviklet og oplyst

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 159. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1832_503A-txt-shoot-idm4463.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Fra denne aands-historiske Syns-Punkt fristes Man til at ønske hele det Saga-Bibliothek, de gamle Islændere har efterladt os, langt borte, da det er 160klart, at Sagnene gik ud af Munden, alt som de fördes i *Pennen*, der altid er en Mistelteen for det levende Ord; thi naar Sagaerne kunde levte i Munden blot to Aarhundreder længer, vilde vi vundet *tre* videnskabelige Aarhundreder i Nordens Aand, som vi nu har tabt, mens vi trællede for Roms Meen-Vætte; men al saadan *Bag-Snak* er i Grunden Vrævl; thi Skjalde og Saga-Mænd især leve gierne saalænge de kan, og skrive ikke deres Testament, för de föle, det er paa Tiden at skiænke bort, hvad de hverken vil tage med dem i Graven, eller kan taale, skal ödelægges. At det er i *Glemme-Bogen* de skrive Ordet, falder dem ikke ind, saa de er altid den blinde *Höder*, som skiöd til Balder för at ære ham, og vel er det, thi hvad der begravnes i Luften, kommer aldrig igien, men hvad der begravnes i Böger, kan dog, under heldige Omstændigheder, paa en Maade opstaae, og giöre meget Gavn, især naar det begravnes saa heelt og holdent, som Ordet i de *Islandske* Sagaer. Det er nemlig ikke Böger som andre Böger, men, efter *Bogen*, som ingen Anden taaler Sammenligning med, de Ypperste paa Jorden, thi de er gjort i Munden og kun fört i *Pennen*, og, alt Andet fraregnet, var det den eneste muelige Maade, hvorpaa vi kunde faae en Nordisk *Prosa med Aand* i det Tolvte og Trettende Aarhundrede, da Erfaring har lært, der vil Andet til, end de gamle Islændere havde, för 161paa fri Haand at före en prosaisk naturlig og klar, fyndig og malerisk Stil. Nu derimod, da Saga-Manden vel endog sædvanlig, som *Snorro*, kun skrev med Andres Fingre, og fristedes da slet ikke til at lade *Pennen* raade for Munden, nu fik vi et Islandsk Saga-Bibliothek, som det ikke blot er en Fornöielse at læse, men som det i alle Aandens Tider vil være Historie-Skrivernes Tarv og Trang at studere. For nu kun at nævne det Ypperste, der, tilligemed *Genesis*, vil blive heelt og holdent indlemmet i Universal-Historien, maa jeg pege paa *Hellig-Olavs* Saga i *Heimskringla*, som et Nordisk Natur-Produkt i den dramatiserede Historie, der vil staae som et Mönster for Konstneren, til Verdens Ende, og aldrig naaes, deels fordi *Enkelt-Mandens* Liv ikke mere har det *episke* og *idylliske* Præg, vi da ei heller kan give dets *sandfærdige* Beskrivelse, og deels fordi Islænderne havde deres Styrke i at opfatte og afbilde dette Præg, da det netop var Kiærlighed *dertil*, som befolkede Island, og forlængede vel ikke Livets men dog *Efter-Skinnets* Dage gennem Fem Aarhundreder. Man vil vel sige, at den historiske Ære var dyrekiöbt, men den sande Ære er aldrig let tilfals, og at opoffre Livet i Aandens Tjeneste, det er netop Menneskets Ære, derfor vil Islændernes, saavel som de gamle Hertes, være udödelig, og herom mindes vi paa en overraskende Maade, ved, midt i Skalda, mellem de dödeste Vers, fra den poetiske 162Skygge-Tid, at höre *Kæmpevise-Tonen*, som var den levende Fortsættelse af det gamle Harpe-Slag, der maa have behövet Skjalde-Kvadene og Sagamænds-Talerne for at udvikle sig, siden den netop var færdig til at aflöse dem, da de forstummede*See Skalda. S. 266. Þiggja kná með gulli glöð Gotna-ferð at ræsi mjöð Drecka lætr hann sveit at sín Silfri skenkt it fagra vin.. Hvorledes ellers Kæmpe-Visen undfangedes og födtes i Norden, er mig endnu en Hemmelighed, som det, baade for Poesiens og Historiens Skyld, skal glæde mig særdeles at oplyses bedre om end hidindtil. Kun det veed jeg, at *Gothisk* er den, hvad enten den saa er udsprunget hos vore kværsiddende *Vest-Gother*, eller kommet til os fra de Udvandrede, vel ikke med *Beengerd*, den bedske Blomme, men fra *Nordhumberland*, hvor *Regner Lodbrogs* Sønner stiftede Riget, og hvor de *Engelske* Kæmpe-Viser, som ligne, og tildeels poetisk overstemme Vores, aabenbar har hjemme. Normanniske er de i det Mindste ikke, thi det er, som *Wace* og *Meer* har bevist, kun den *Rim-Krönike*, Norge gik Glip af, skiöndt *Thjodolf*, saa at sige, havde lovet den i *Ynglinge-Tal*, der aabenbar er Forspillet til noget Sligt*Naar Man seer, hvad Biskop *Vilhelm* i Roeskilde har at betyde, maa Man vel tænke, at i Knud den Stores Tid kom sikkert flere *Engelskmænd* end han til Danmark, og at fra dem nedstamme vore Kæmpe-Viser, som Man allerede sporer hos *Saxo* i Sagnene om Biskop *Vilhelms Död* og om *Aslak Stavnbo*.